

Julböcker som gör lycka

Tre långa noveller med huvudsakligen äktenskapliga motiva

Siv Arner

Verandan

"De tre novellerna i hans nya bok är helt mästerverk... En förtärlig, som alltid är på väg mot allt större motiver."

6:e tusendet

Sonderroman — kvinnoskildring

Irja Brownlius

Jord och himmel

"Jord och himmel" har hon uppsett mästerverk i realistisk berättelse. Men först och främst är boken en fin psykologisk studie av en kvinnas starka och exalterade känslor."

8:e tusendet

Föders, artistiskt fulländad roman

Thorsten Jonsson

Konvoj

"Konvojen är alltså en äktenskapsroman, varje sida är upp, varje detalj är en inarbetad tillit, känslor bekräftar sig tydligt över en måttlig både fantasin och realismen."

8:e tusendet

Litterär och andlig uppbyggelse

Sven Lidman

Fjäril och vilddjur

"För den som söker en ovanligt värtärd underhållningsroman med användning till djupare psykologi och perspektiv och med finstämd naturkänsla är alltså Sven Lidmans roman en idealisk läsning."

6:e tusendet

Roman i Parismiljö om en mans kamp

Sven Stolpe

"Lätt, snabb och öm"

"En roman som skiljer sig ut och lyser upp av ett äkta arkitektur... Men framförallt av hans framställning av den kvinnliga psykiken. På detta område är han djupt insatt."

6:e tusendet

"Lappmarksdoktorn" om de sina

Einar Wallquist

Att få komma

"Han minnar ett klotter till broppar och sillar, och när han berättar om dem lystrar man ovillkorligen, som man gör när en människa med insatthet talar om vad som ligger henne hjärtat."

19:e tusendet

Presentboken för alla hem

FOLKE BERNADOTTE

Människor jag mött

Med 10 bildstreckningar och 20 viktiga avsnitt

MARK SYLVAN

Författare av såväl "Människor jag mött" som förtärliga berättelser under ett hundra år, 1741-1814.

"En vacker hyllning till krigets tappra värdsamfundare."

Göteborgs Tidningstryckeri i A. F. 8:50, inb. 10:—

21:a tusendet

BONNIERS

NEGRERNAS VÄG till politisk likställighet

Här följer professor HERBERT TINGSTENS andra artikel i serien om amerikanska rasproblemet; den första var införd i Dagens Nyheter den 7 december.

SARBETHANDLINGEN av minoritetgrupper i USA sker i huvudsak på två vägar, den privata och den statliga. Utanför lagens bestämmelser och stundom i strid mot lagen genomför organisationer och enskilda segregation och diskriminering: medlemmar av vedertagna grupper får inte anställning annat än i lägre befattningar och ofta på sämre villkor än andra, de får bura eller köpa hus blott inom vissa områden, de får inte eller blott i ringa omfattning tillträde till vissa undervisningsanstalter, de avvikas i stor utsträckning från hotell, restauranger och andra offentliga lokaler. Berörande omfattningen av denna privata särbehandling finns få fullständiga och detaljerade uppgifter. Säkert är att den främst är av betydelse i Norden, där några statliga bestämmelser mot minoriteterna knappast finns, och att den i mildare eller strängare form riktar sig mot en rad skilda grupper, såsom judar, italiener, kastiska och — framför allt — negrer och mongoler.

Den statliga särbehandlingen innebär att myndigheterna enligt lagar och praktiska avtal eller vissa grupper från andra och samtidigt försätter dem i ett sämre läge. Främst tillämpas denna form mot grupper som anses tillhöra en annan ras, negrer, indianer, mongoler, kastiska (Texas). Ojämförligt viktigast är att negrerna utgör en fjärdedel av unionen hålles avskilda från de vita genom segregation, i stor omfattning är berövade medborgerliga rättigheter och i skilda hänsynsfulla (spöstran, halvsvart) är sämre behandlade än andra. Den privata särbehandlingen kompletterar den statliga, varför negrernas läge i Söden blir än mera prekär än i övriga delar av landet.

SVEN LÖFGREN
Natten flyger förbi
Roman om människor på fjällvandring

"Den dramatiska slutfiktionen förberedes steg för steg... en bra och godmen roman och samtidigt en sympatisk bok."

Helsing Söderholm i G. H. T.

"För den som söker en ovanligt värtärd underhållningsroman med användning till djupare psykologi och perspektiv och med finstämd naturkänsla är alltså Sven Löfgrens roman en idealisk läsning."

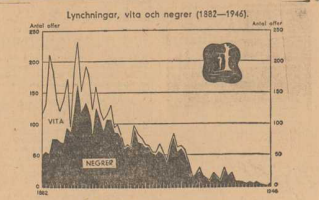
Johan Mjöberg i Sydsv. Dagbl. 12:50

PASTORAL SYMFONIN
André Gide
Nobelpristagaren
4:25, inb. 6:50

BONNIERS

HÖGSTA PÄÄG
Sigfrid Siwertz
SPEGELN MED AMORINERNA
31:a tusendet
på bestsellerlistan i Svenska Dagbladet

BONNIERS

stånd av slaveri". Till en tid utlämnades slaveri i övriga delar av systemet med allmän rösträtt — varvid dock "rebellerna" i stor utsträckning utsattes. Detta system ledde till att i en rad stater under perioder av skiftande längd makten tillfölls av republikaner och negrer i förening, i strid mot den vita majoriteten. Den arten av detta valde tvistar fortfarande hänsynerna, många betecknar det som ett stycke av korrupta politiska intrigerna förklarar det ha varit ett nödvändigt övergångsstadium till ett "konstitutionsperiod" snarare till en värdfull social omvandling. Allt under detta valde sammansattas majoriteten av Söden via under det demokratiska partiets ledning till en fast enhet, med strävan att återställa och bejatta de vita styra som enda centrala program. I början av 1870-talet segrade denna rörelse; republikanerna, vilkas närvaro behövdes för republikanernas och negrernas makthållning drog bort från de ockuperade områdena, det republikanska partiet avstod från att genomföra utslaget i Söden; republikanerna ställning och de färdige berövades sin rösträtt dels genom lag och vid av enskilda organisationer (Ku Klux Klan) dels genom detaljerade författningsbestämmelser i strid med de unionsliga reglerna. Den "trovarens Söden" blev demokraternas högberg, det republikanska partiet inom detta område smälte bort, segregationen och negrernas utslutande från rösträtt blev kärnan i sydstaternas politik.

En av de tidigare metoderna att utsluta negrer från valrätt var bestämmelser enligt vilka endast personer med någon bildning fick rösta; det var då vita undtog genom en speciallag som gav rösträtt åt dem vilkas förfäder vid slavertiden avskaffade haft rösträtt eller varit bosatta i annat land. Detta betydelse städande tillämpades i statliga sydstater under årtionden. Men 1875 förklarade unionens högsta domstol att stadsmyndigheter — genom skattebeslut för vita — inkräkt en kränkning av förbudsbestämmelserna, och därmed fick denna metod att hindra negrens endast ringa värde.

En ny metod kom i bruk i samband med en av de viktigaste delstatreformerna i USA:s senaste historia. Av staten organiserades och kontrollerade val (primärval) infördes för några årtionden sedan allmänt vid nominering av kandidater inom partierna. I förtärliga valgar av denna art Söden städades ut

endast vita fick delta i nomineringsvalen. Då demokraterna helt dominerade och det enda valet av betydelse därför blev nomineringsvalet inom detta parti, blev resultatet att negrerna utslöts från all effektiv valrätt. År 1927 annullerade emellertid högsta domstolen Texas välgång på grund av att utslutning negrer. Men övergått då till en ny politik, partiet fick själv enligt vallagen bestämma om negrer skulle få delta vid nominering eller om negrerna utslöts alltså genom partiutslut. Efter en rad rättsegelser med skiftande utslag gjorde högsta domstolen slut på hela denna trafik genom ett beslut utslått år 1944. Statliga lagar får icke ge möjlighet till utslutande av negrer vid nomineringsval, det är kärnpunkten i domslutet.

En annan inskränkning av rösträtten har i statliga stater stadgats genom bestämmelser att en viss mindre summa skall presteras i "röstskatt" (poll tax) vid registreringen för val (i USA krävs genomgående att de röstberättigade måste förfoga om ett visst värde för införande i röstlängd, sannolikt en huvudsak till det låga valdeltagandet). Denna försöksrit drabbar både vita och svarta, men huvudsakligen de svarta, som är fattiga, svarta vid politisk aktivitet och ofta föremål för ovilja och trakasserier om de söker registrering. Även på denna punkt framträdde en tendens till indring. Flera stater har avskaffat röstskatten (senast Tennessee och Georgia) och i andra stater kräver en viss minoritet dess borttagande. Förlag om en unionslag mot röstskatt har gått igenom i representanthuset och fallit i senaten endast på grund av försämlingsotvårens obestämthet. I några stater tjänar ett krav på förmåga att efter läsning kunna redovisa för bestämmelserna.

En av våra mest betydande...
ARVID BRENNER
Stjärnorna ser oss inle
Knut Jonsson i DN:
"En sådan novell som "Andliga övningar" är ett mästerverk och en bland de mycket få svenska berättelser som kan måta sig med Teichner's."
Gabriel Jonsson i Sydsv. Dagbl.:
"... en av våra mest betydande yngre prosa-författare... lättn beräknat konst... präglad av artistisk finess"
6:75